

«İstanbul Havagazı ve Elektrik ve Teşebbüsatı Sınaiye Türk Anonim Şirketi» ni satınalma Sözleşmesinin onanmasına ve «İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri İdaresi» ne devrine dair kanun

(Resmî Gazete ile ilânı : 28 . VI . 1945 - Sayı : 6043)

No.
4762

Kabul tarihi
20 . VI . 1945

BİRİNCİ MADDE — «İstanbul Havagazı ve Elektrik ve Teşebbüsatı Sınaiye Türk Anonim Şirketi» imtiyaz ve tesislerinin satın alınmasına dair 23 Kasım 1944 te Hükümet, İstanbul Belediyesi ve Ortaklık temsilcileri arasında imza edilmiş olan bağlı sözleşme ve ekleri onanmış ve Ortaklık elindeki imtiyaz kaldırılmıştır.

İKİNCİ MADDE — Satınalma sözleşmesi damga resimlerinden muaftır. Bu sözleşmede Hükümet ve belediyeye ait olduğu gösterilen bütün vergi, resim ve harçlar ve bunların munzam kesirleri Sözleşmenin on beşinci maddesi gereğince onanmanın tamamlanması şartıyla aranmaz.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Satınalınan tesisler, mallar, haklar ve menfaatler, 3645 sayılı kanun hükümleri çerçevesinde yürütülmek ve işletilmek ve satınalma Sözleşmesinden doğan ve Hükümet ve İstanbul Belediyesine ait bulunan hakları ve vecibeleri de kavramış bulunmak üzere, bütün hakları ve vecibeleri ile birlikte «İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri İdaresi» ne devredilmiştir.

DÖRDÜNCÜ MADDE — İstanbul Belediyesince ödenecek olan satınalma paraları ile faizleri ve Sözleşme ve eklerine göre Ortaklığa ödenmesi gereken öteki paralar «İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri İdaresi» ne ödenir.

Satınalma paraları ile faizleri ödeme günlerinden on gün önce, bu idarece belediye adına Ortaklık hesabına Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankasına yatırılır.

BESİNCİ MADDE — Satınalma paraları ile faizlerinin bono ile ödenmesi halinde bu bonolara kefil olmağa Maliye Bakanı izinlidir.

GEÇİCİ BİRİNCİ MADDE — Satınalma Sözleşmesinin onuncu maddesi gereğince belediyeye geçecek memur ve hizmetlilerden işletmeğe el konduğu günde hizmette bulunanların edinilmiş hak dereceleri Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri İdaresince 3659 sayılı kanunun geçici birinci maddesine göre belirtilir.

Buna göre derecesi belirtilenlerin almakta oldukları aylıklar, girdikleri derece aylıklarından çok ise, başka daire ve kurumlarda edinilmiş hak sayılmamak şartıyla ve bundan sonraki yükselmelerle giderilinceye kadar bu farkın ödenmesine devam olunur.

GEÇİCİ İKİNCİ MADDE — Memur ve işçilere Ortaklıkça verilmesi satınalma Sözleşmesine bağlı (B) işaretli mektupla kabul edilmiş bulunan (12 000) lira Bayındırlık Bakanlığınca kopulacak esaslar çerçevesinde «İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri İdaresi» ne hesap edilerek Sözleşmenin 10 ncu maddesi gereğince belediyeye geçecek memur ve hizmetlilere dağıtılır.

GEÇİCİ ÜÇÜNCÜ MADDE — Ortaklık zamanında gümrük resminden muaf olarak geçirilip tesislerde kullanılmış veya devir sırasında Ortaklık ambarlarında bulunmuş olan esya ve gereçleri, «İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri İdaresi» kendisine devrolunan tesislerin her yerinde kullanmak yetkisinde olup bu yolda kullanmadan dolayı bu esya ve gereçler için idarceden herhangi bir resim ve vergi aranmaz.

ALTINCI MADDE — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

YEDİNCİ MADDE — Bu kanunu İçişleri, Maliye, Bayındırlık ve Gümrük ve Tekel Bakanları yürütür.

21 Haziran 1945

İSTANBUL'DA HAVAGAZI VE ELEKTRİK VE TEŞEBBÜSATI SINAİYE TÜRK ANONİM ŞİRKETİ TESİSATINI SATINALMA SÖZLEŞMESİ

Bir taraftan mukavele metninde kısaca (Hükümet) diye gösterilen ve Nafia Vekili ve Trabzon Mebusu Sırrı Day tarafından temsil olunan:

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti;

Ve kısaca (Belediye) diye anılan ve İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri Umum Müdürü Hüsnü Erem tarafından temsil edilen:

İstanbul Belediyesi;

Diğer taraftan mukavele metninde kısaca (Şirket) diye gösterilen ve Beyoğlu 4 ncü noterliğince musaddak 3 Birincikânun 1943 tarihli ve 15485/3670 sayılı salâhiyetnameye istinaden münferiden hareket salâhiyetini haiz Şirket İdare Meclisi İkinci Reisi M. Etienne Delacroix tarafından temsil olunan:

İstanbul'da Havagazı ve Elektrik ve Teşebbüsatı Smaie Türk Anonim Şirketi;
Arasında aşağıda yazılı hükümler dairesinde mukavele akdedilmiştir.

Hükümete devir ve temlik edilen hak ve mallar

Madde — 1

Hükümet ve İstanbul Belediyesi ile aralarında hâsıl olan mutabakat üzerine Şirket:

A) Hükümet ve İstanbul Belediyesi ile şimdiki kadar akdetmiş olduğu bütün imtiyaz mukavele, şartname ve zeyilleriyle itilâfnamelerden doğan veyahut Hükümet ve Belediye tarafından her ne suretle olursa olsun Şirkete verilmiş olan asli ve fer'î bütün imtiyaz haklarıyla menfaatlerini;

B) Şirketin mülkiyet ve tasarrufu altında bulunan veya irtifak hakkına sahip olduğu bütün havagazı tesisatını, isale ve tevzi şebekelerini, her türlü tesisat, müstemilât ve teferruatı dâhil olmak üzere Yedikule ve Kadıköy'ünde Kurbağaçdere'deki fabrikalarını, bilmum depo ve mağazaları ile bunlarda mevcut kömür, yağ, eski ve yeni her türlü havagazı âlât, edevat ve malzemesini, katran, naftalin gibi tâli maddelerini, hernevi makine ve muayene cihazlarını ve yedek aksamını, atelye ve nakil vasıtalarını, bütün arsalarla binalarını, Şirkete ait bütün mobilya, mefruşat ve demirbaş eşyasını ve kırtasiye levazımını, velhâsıl bu mukavelede yazılı diğer hükümler mahfuz kalmak üzere Şirketin Türkiye'de mevcut menkul ve gayrimenkul bütün mal, hak ve menfaatlerini, aşağıda yazılı hükümler dairesinde ve 1 Birinciteşrin 1944 tarihinden muteber olmak üzere Belediyeye devir ve temlik ve Hükümetle Belediye dahi bu devir ve temlik kabul etmiştir.

Hükümet ve Belediye yukarıda sayılan bütün malların şimdiki hal ve vaziyetlerini bildikleri-

ni beyan ve bunların bu hal ve vaziyetleriyle devir ve temlikini kabul etmişlerdir.

Madde — 2

Belediye, satınalma mukavelenamesinin taraflarca imza ve teatisini mütaakıp işletmeye vaziyed edebilecek ve mukavelenin, 15 nci madde mucibince tekemmül etmesine kadar Şirket usul ve esasları dairesinde idare edecektir. Vaziyed icabı tesellüm muamelesi taraflarca seçilecek zevattan müteşekkil bir heyet marifetiyle yapılacak ve keyfiyet bir zabıtla tesbit olunacaktır. Mukavele 15 nci madde mucibince tekemmül ettiği takdirde 1 Birinciteşrin 1944 tarihinden itibaren bütün muamelât ve neticeleri Belediyeye intikal etmiş addolunacak, aksi takdirde Belediye işletmeyi o gün bulunduğu hal ve şartlar içinde ve 1 Birinciteşrin 1944 tarihinden itibaren olan netayici de Şirkete ait olmak üzere Şirkete iade edecektir.

Bu takdirde Şirket 1 Birinciteşrin 1944 tarihinden itibaren işletmenin idamesi için 13 ncü madde mucibince Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri Umum Müdürlüğünce avans suretiyle yapılmış olan tediyeleri % 6 faizle birlikte ve âzami 2 ay içinde mezkûr idareye ödeyecektir.

Şirket Belediyeye işletmeye vaziyed edilinceye kadar tesisatı ve devir ve temlik olunan malları şimdiye kadar olduğu şekilde işletecek, hüsni muhafaza edecek ve bunlardan hiçbir kıymeti elden çıkarmıyacaktır.

Ancak Şirket, tesisatın işletme, tevsiat (bransmanlar dâhil) ve tamirat işleri için mevcut veya işletme icabı yeniden alacağı malzemeden kendi usulleri dairesinde kullanmak, sarfetmek ve mutat veçhile abonelere satmak hakkını haiz olacaktır. Satılan malzemenin bedli belediyeye ait olacaktır.

İşletmeye vaziyed tarihinden mukavelenin, 15 nci madde mucibince tekemmülü tarihine kadar belediye de aynı şartlara riayet edecek ve işletmenin Şirkete iadesi halinde satılan malzeme bedelleri Şirkete ait olacaktır.

Üçüncü şahıslara karşı haklar ve borçlar

Madde — 3

1 Birinciteşrin 1944 tarihine kadar Şirketin yaptığı bütün akit ve fiillerinden veya sebebiyet verdiği hâdiselerden doğan haklarla borçlar ve mesuliyetler bu mukavele hükümleri mahfuz olmak kaydıyla Şirkete aittir.

Ancak 1 Birinciteşrin 1944 tarihinden önce Şirket tarafından yapılmış hükümleri bu tarihten sonraya da sâri olan akitler eskisi gibi meri kalacak ve bu akitlerden 1 Birinciteşrin 1944 tarihinden önce doğan hak ve borçlar Şirketçe ve bu tarihten sonra doğacak hak ve borçlar dahi belediyeye istimal ve ifa olunacaktır.

Aşağıda yazılı listede kayıtlı akitler dolayısıyla 1 Birinciteşrin 1944 den sonraki zamana ait olmak üzere Şirket tarafından peşin olarak tesviye edilmiş paralardan bu tarihten sonraya müteallik kısmı Şirkete tediye edilecektir.

1 Birinciteşrin 1944 tarihinden evvel sipariş edilip de mezkûr tarihe kadar mağazaya girmemiş malların bedellerine mukabil Şirketin 1 Birinciteşrin 1944 ten evvel ödemiş olduğu paralar Şirket defterlerinde Eylül 1944 gagesinde ilk tesisat, yapılmakta olan inşaat ve malzeme ve mevcudat hesaplarına geçirilmemiş olmak kaydıyla belediye tarafından Şirkete ödeneceği gibi bakiyesi de aynı kayıtlı bayilere yine belediyeye tediye edilecektir.

1 Birinciteşrin 1944 tarihinden önce mağazaya girmiş ve yukarıdaki fıkrada yazılı hesaplara kaydedilmiş bulunan malların bedeli Şirket tarafından ödenecektir. Bu kabül akit ve siparişlerin mahiyetleri ile âkitlerinin isimlerini gösteren listeler bu mukaveleye bağlıdır.

İşletmenin temini için 1 Birinciteşrin 1944 tarihinden sonra şirketçe yapılmış akitler, olduğu gibi belediye tarafından ifa edilecektir.

Ancak şirket mevzuu ehemmiyetli akitleri belediyeye evvelden haber verecektir.

Şirketin müşterileriyle olan münasebetlerinin tasfiyesi

Madde — 4

Şirketin müşterileriyle aktelediği bilûmum mukavelelerle abonman senetlerinden halen meriyette bulunanlar, eskisi gibi mer'i kalacaktır.

Faturaların tanzimi tarihi ne olursa olsun müşterilerin 1 Birinciteşrin 1944 tarihinden evvelki zamana taallûk eden borçları şirkete aittir. 1 Birinciteşrin 1944 ten evvel ve sonraya sâri olan faturalarda şirketin alacağı faturanın taallûk ettiği bütün müddet ile 1 Birinciteşrin 1944 e kadarki günlerin adedi nispetinde hesap olunacaktır.

Yukarıda yazılı esaslara göre şirkete ait olup işletmeye vaziyed tarihine kadar tahsil olunan paraları şirket alacak ve tahsil olunmayan paralar münakün oldukça belediyece tahsil edilecek ve tahsil edilen miktar üzerinden % 5 tahsil ücreti alınıldıktan sonra mütebakisi şirkete verilecektir. Ancak tahsil edilemeyen paralar için belediye takibat yapmayacağı gibi tahsilât işinden dolayı da bir mesuliyet kabul etmez. Şirket bu alacaklarını takipte muhtardır.

Şirketin müşterilerinden gerek nakden ve gerek teminat mektubu olarak almış olduğu her türlü avanslar, depozito akçaları ve teminatlar, sahipleri malûm olsun olmasın, muhasebe kayıtlarına göre işletmeye vaziyed tarihinde belediyeye teslim edilecektir. İsimleri malûm olan hak sahipleri için aynı tarihte bir cetvel verilecek ve adresleri malûm olanların adresleri dahi bu cetvelde gösterilecektir.

Şirket her müşterinin hesabında yazılı paralardan veya herhangi teminatlarından alacağının ödenilmemiş miktarının mahsup edilmesini istemek hakkını muhafaza eder.

Teslim edilecek evrak ve vesikalar

Madde — 5

Şirket, bütün şebekeleriyle fabrika ve tesisatına ait plân, proje, etüt ve her türlü fennî evrakı, gayrimenkullerine ait tasarruf vesikalarını, işletme işlerine ait her türlü evrak ve istatistikleri, grafikleri ve tarife etüdlerini, şirketin aboneleriyle akteyip halen cari bilûmum mukaveleleriyle abonman senetlerini ve bunlara mütaallik her türlü evrak ve defterleri, muhasebe kasa, mağaza, demirbaş eşya defterleri gibi esas ve muavin defterlerini (hem Türkçe hem Fransızca tutulan defterlerin yalnız Türkçeleri teslim edilecektir.) Malzeme siparişlerine ait dosyaları, bilânço defterleriyle anekslerini, şebekeye mütaallik fotoğraf ve haritaları, memurlara ait sicil dosyalarını, kütüphanesinde mevcut bütün kitap, mecmua ve dokümanları, üçüncü madde mucibince belediyeye intikal edecek akıtlara mütaallik dosyaları belediyeye teslim edecektir. Şirket, idare meclisi ve umumî heyet içtimalarına ait mukarrerat ve zabıt defterlerini muhafaza edecektir. Şirket, Hariçteki teknik idareleriyle yaptığı muhaberatı ve işletmeye lâzım olmayan hususi mahiyeti haiz evrakı alabilecektir. Taraflardan her biri diğerlerinde kalan eski ve yeni evrak ve vesai, lüzumu halinde, tetkik etmek ve icabında musaddak suretlerini bırakmak şartıyla, asıllarını almak hakkını muhafaza eder.

Taraflardan her ibiri kendisinde bulunacak evrak ve defterlerden dolayı Ticaret Kanununun 75 nci maddesinde muharrer vecibeyi ayrı ayrı tekabbül eder.

Malların tescili

Madde — 6

Birinci madde ile belediyeye devir ve temlik edilen gayrimenkullerin ve icabeden menkullerin tapu, kadastro ve diğer dairelerde kayıt ve tescilleri muamelesinin icrası belediyece temin olacaktır.

Şirket, gayrimenkullerin belediye uhdesine devir ve ferağı için belediyenin göstereceği bir veya

birkaç şahıs adına tapuca tescile elverişli olacak şekilde bir vekâletname vermekle bu husustaki taahhüdünü ifa etmiş sayılacaktır.

Şirkete ait arsalar üzerinde yapılmış olan binaların tapuda kayıtları icra edilmemiş ise bu kayıtların ikmali için yapılacak muamele ve masraflar belediyece ifa edilecektir.

Devir ve temlikten hariç kalanlar

Madde — 7

Şirketin 30 Eylül 1944 tarihinde kasalarında ve bankalarda mevcut paralarıyla cüzdanını teşkil eden esham ve kıymetler ve mezkûr tarihten evvelki zamanlara ait faaliyetlerinden dolayı alımlı tahakkuk etmiş ve edecek alacakları ve kendisine tesviyesi lâzımgelecek meblâğlar ve işbu meblâğlar ile alacakların gelirleri tamamen Şirketin malı olarak kalacaktır.

Şirket yukarıda tadat edilen mevutlarını ve alacaklarından tahsil edeceği meblâğı, Türkiye'de dilediği bankada bulundurmağa, tasfiye işlerinin memleketimizde icabettirdiği masraflara tahsis etmeye ve:

1. Her memlekete, rekolte senesi tefrik edilmeksizin üzüm, incir ve fındık;
2. İsviçre, İsveç, Portekiz hariç olmak üzere Avrupa kıtasına her türlü mal; ihracı suretiyle transfer eylemeye salâhiyetlidir.

Resim, vergi ve masraflar

Madde — 8

Bu mukavele mucibince belediyeye devredilen bilûmum malların devir ve ferağı için yapılması icabeden masraflarla harçlar ve damga resimleri ve Evkafa ait taviz bedelleri ve bu mukavelenin icrasına taalluk eden muamelelerin tâbi bulunduğu bütün resim ve vergiler ve gerek bu mukavelenin, gerekse bunun hükümlerine göre verilecek makbuzların, 9 ncu madde mucibince Hazine kefaletini haiz olmak üzere belediyece bono verilmesi halinde bu bonoların tâbi bulunduğu damga resimleri belediyeye aittir.

Bu mukavelede zikredilen ve Şirkete ait bulunan meblâğlar ile yine bu mukavele mucibince bu meblâğların faiz ve gelirleri tasfiye sonuna kadar her türlü vergiden muaf olacaktır.

Şirketin tasfiyesi ve bunun için yapılacak tescilve diğer muameleler hiçbir vergi ve resim ile mükellef tutulmayacaktır.

1 Birinciteşrin 1944 tarihine kadar Hazinece tahakkuk ettirilip mezkûr tarihten evvel Şirkete tebliğ edilmiş olduğu halde Şirket tarafından yine o tarihten evvel itiraz edilmemiş olan vergiler Şirketçe ödenecektir.

Satılma bedel ve faizinin ödenmesi

Madde — 9

Bu mukavelenamenin 1 nci maddesi mucibince yapılacak devir ve temlik mukabilinde belediyenin Şirkete ödeyeceği para üç yüz bin Türk lirasının 1 Birinciteşrin 1944 tarihinde İstanbul Borsasındaki dolar rayici üzerinden tekabül ettiği (227 272) iki yüz yirmi yedi bin iki yüz yetmiş iki dolardır.

Bu bedel satılma mukavelesinin, 15 nci madde mucibince tekemmül etmesini takip eden ay içinde ve 1 Birinci teşrin 1944 tarihinden itibaren yürütülecek yüzde beş basit faizi ile birlikte Şirketin Newyork'ta göstereceği adrese belediyece ödenecektir.

Bu maksatla belediyenin vâkı olacak müracaatı üzerine Hazine, belediyece temin olunacak Türk liralарının primsiz olarak dolara tahvili için muktazi müsaadeyi verecektir.

Şu kadar ki, belediye istediği takdirde birincisi mukavelenin, 15 nci madde mucibince tekemmül etmesini takip eden bir ay içinde ve diğerleri de bunu takip eden birinci ve ikinci sene sonlarında

olmak üzere yukarıki fıkra mucibince takarrür eden satınalma bedelini, % 5 basit faiziyle birlikte üç müsavi taksitte Hazine kefaletini haiz bono vermek suretiyle tediye hakkına da malik olabilecektir.

Yukarıda yazılı satınalma bedelinden 1 Birinciteşrin 1944 tarihinde Şirket depolarında mevcut taşkömürü ve koklar hariçtir.

Taşkömürlerinin bedeli ambara kadar teslim dâhil maliyet fiyatlarıyla, kokların bedeli de İktisat Vekâletinin ödemekte olduğu fiyat üzerinden hesap ve satınalma bedelinden ayrıca Türk parası olarak aynı müddet içinde defaten tediye olunacaktır.

Bu son meblâğda Şirket tarafından bedeli ödenilmiş olup Kömür Satış ve Tevzi Müessesesinin talimatı üzerine Dolmabahçe Gaz Şirketine iareten verilen ve mezkûr Şirket tarafından 1 Birinciteşrin 1944 den sonra aynen iade edilmiş bulunan (500) beş yüz ton taşkömürünün bedeli dâhil bulunacaktır.

Şirketin memur ve müstahdemleri

Madde — 10

Şirketin, vermiş olduğu 13 . XI . 1944 tarihli listede gösterilen kadro dahilindeki bilcümle memur, müstahdem ve işçileri, işletmeye vaziyet tarihinde hizmette bulunmaları kaydıyla, belediyeye intikal edecektir.

Mukavelenamenin imzası tarihinden itibaren kadrodaki esaslı değişiklikler ancak belediyenin müsaadesiyle yapılabilecektir.

Şirketin, bu memur, müstahdem ve işçilerine karşı gerek kanun hükümlerinden ve gerek iş akitlerinden doğan her türlü taahhüt ve vecibeleri belediyeye intikal etmiş olacak ve bu sebeple Şirket her ne nam ile olursa olsun hiçbir tazminata mecbur olmayacaktır.

Şirketin 1 . X . 1944 tarihinden evvel memur ve müstahdemlerine vermiş olduğu avanslar, her bir avansın tâbi bulunduğu müteamil şartlar dahilinde belediyeye Şirket hesabına tahsil edilecektir.

Ancak tahsil edilemeyen paralar için belediye takibat yapmayacağı gibi tahsilât işinden dolayı da bir mesuliyet kabul etmeyecektir. Şirket bu alacaklarını takipte muhtardır.

Şirket, memur ve müstahdemlerinden almış olduğu kefalet paralarıyla sair her türlü teminatı, sahiplerinin isim ve hüviyetlerini havi listeleri ile birlikte işletmeye vaziyet tarihinde belediyeye teslim edecektir.

İbra

Madde — 11

Taraflar, şimdiye kadar aktedilmiş olan bütün imtiyaz mukavele, şartname ve zeyilleriyle itilâf-nameler ve tarifelere müteallik olanlar da dâhil olduğu halde Şirkete tebliğ edilmiş olan her türlü kararlar mucibince birbirlerine karşı haiz oldukları bütün hak ve vecibelerle 1 Birinciteşrin 1944 tarihinden evvelki zamana ait vergi ve resme (Belediye ve vilâyet Hususi idaresi vergi ve resimleri hariç) müteallik her türlü mükellefiyet ve mesuliyetler, kok fiyatları münasebetiyle Şirketçe Devlet Şûrasında İktisat Vekâleti ve tarife meselesinden dolayı İstanbul Belediyesi aleyhine açılmış bulunan dâvalar da dâhil olduğu halde her türlü iddia ve mutalebelerden birbirlerinin zimmetlerini (işbu mukavele hükümleri mahfuz kalmak kaydıyla) müteakiben ibra etmişlerdir.

Şirket, imtiyaz mukavelelerinin, müşterilerden tahsil olunan paralara mütedair tathikatından dolayı da her türlü mesuliyetten tebriye edilmiştir.

Şukadar ki Hükümetin ve Hükümete mensu dairelerin ve İstanbul Belediyesinin ve bu belediyeye bağlı daire ve müesseselerin 1 Birinciteşrin 1944 tarihinden evvelki zamanlara ait abonman mukavelelerinden, yapılan işlerden, gümrükler, mahkemeler ve sureti umumiyede sair daire ve ma-

kamlar nezdinde para teminatı veya teminat mektubu suretiyle yapılan tevdiattan mütevellit Şirket alacakları bu ibradan harihtir.

Hakeme müracaat

Madde — 12

Bu mukavelenamenin tefsir ve icerasından dolayı taraflar arasında çıkacak her türlü ihtilâf, diğcr tarafın yazılı tbbliğinin vüsulünden itibaren (30) gün zarfında taraflarca tâyin edilecek (2) hakem tarafından hallolunacaktır. Bu hakemler tayinleri tarihinde itibaren iki ay zarfında ihtilâf hakkı du ittifakla Larar verecekler, yahut icap ediyorsa, reyler arasındaki tesaviyi izale için bir üst hakem tâyin eyliyeceklerdir.

Gerek otuz günlük mehil zarfında taraflardan birinin hakeminin tâyin edilmemesi, gerek üst hakemin intihabı hususunda hakemler arasında ittifak hâsıl olmaması halinde, bu cihet en ziyade süratle davranan tarafın müracaatı üzerine İsviçre Federal Mahkemesi Reisi tarafından hallolunacaktır. Hakem kararı katî ve derhal vacibülnfaz olacaktır.

Taraflardan her biri kendi hakeminin masraflarını deruhde edecek ve üst hakemin ücreti ile hakeme müracaat yüzünden doğan müşterek masraflara yarı yarıya iştirak eyliyecektir.

İşbu mukavelenamede kararlaştırılan satınalma bedelinin ve faizlerinin tediyesi hiçbir halde çıkacak ihtilâflar yüzünden tehir ve tatil edilemeyecektir.

Tesiatın devir ve teslimi

Madde — 13

Satınalma mukavelesinin 2 nei maddesi mucibince mukavelenin imzasını mütaakıp belediyece işletmeye vaziyed edilmediğı takdirde mukavelenin, 15 nei madde mucibince tekemmül etmesini takip eden üç hafta içinde katî devir ve tesellüm muamelesi taraflarca intihap olunacak heyet marifetiyle yapılacaktır.

1 Birinciteşrin 1944 tarihinden mukavelenin, 15 nei maddesi mucibince tekemmül etmesini mütaakıp Elektrik, Tramvay ve Tünel İdaresine devrine kadar geçen müddet içinde işletmenin idamesi için sarfı icabedecek paralar mukavelenin imzasından sonra mezkûr idare tarafından avans suretiyle temin edilecektir.

Mukavelenin muteber metni

Madde — 14

Bu mukavele Türkçe ve Fransızca olarak 23 . XI . 1944 tarihinde imza ve teati edilmiştir. İhtilâf vukunda Türkçe metin muteberdir.

Mukavelenin tasdiki

Madde — 15

Bu mukavele bir taraftan Hükümetçe Büyük Millet Meclisinin ve diğcr taraftan şirketçe hissedarlar umumî heyetinin tasdikına arzedilecek veneticesi taraflarca diğcrlerine alelûsul tebliğ olunacaktır.

Tasdik muamelesi en geç 30 Haziran 1945 tarihine kadar tekemmül etmediğı takdirde bu mukavele taraflarca hükümsüz sayılabilecektir.

*Nafia Vekilliğine**Ankara*

Satınalma mukavelenamesinin akdi dolayısıyla aşağıdaki hususları arz ederim.

1. — Satınalma mukavelenamesinin tasdikına kadar belediye hizmetinde kalacak olan ve 10 neu maddede zikredilen listede isimleri yazılmamış olan ecnebi tabiiyetindeki memurların yani Teknik Müdürü Bay A. Vilair ile Kurbağalıdere Gazhanesi Âmiri Bay J. Borg'un hizmet mukavelelerinden mütevellit her türlü haklarının tazmini ve tasfiyesi Şirkete ait olacaktır. Bu memurların mukavelenin tasdikı tarihine kadar işleyecek olan aylık ve tahsisatları belediye tarafından kemâkân ödenecektir. yazılmamış bulunan A. Kober mukavelenin tas-

2. — 10 neu maddede zikri geçen listede ismi ede çalışacak, aylık ve tahsisatı belediye tarafından dikı tarihine kadar belediyenin emri altında işletm kemakân ödenecektir.

10 neu maddede zikredilen listede keza isimleri yazılmamış bulunan Bay E. Delacroix Hukuk Müşaviri Bay İ. Perkev ve Daktilo Bayan R. Brodo'nun belediyece işletmeye vazıyed edileceği ayın sonuna kadar işleyecek olan maaşları belediye tarafından tediye edilecektir.

İdare Meclisi âzalarına 1944 senesi sonuna kadar ödenecek aylık tahsisatın ve Nafia Vekâletiy- le satınalma müzakerelerinde bulunmak üzere tazyif edilen salâhiyetli murahhas Bay E. Delacroix ile kendisine yardımcı olarak refakat eden Hukuk Müşavirinin 1 Birinciteşrin 1944 tarihinden sonra bu maksatla ihtiyar ettikleri seyahat masraflarının belediyeye ait olması mukarrerdir.

3. — 1 Birinciteşrin 1944 tarihinden sonra ya pılacak masraflar belediye namına İşletme İda- resi tarafından ödenecek ve bunlardan Şirkete ait olanlar B işaretli mektupta yazılı hesaplaşmada Şirketin zimmetine geçirilecektir.

Bu suretle Şirket hesabına yapılacak tediyelelerin âzami miktarı otuz beş bin lirayı geçemeyecek- tir.

4. — Şirket tarafından, 1 Birinciteşrin 1944 tarihinden evvel satılmış olduğu hâlde müşterisine tes- lim edilememiş olan ve mukaveleye ilişik akitler listesinde gösterilen (500) ton zift ve (10) ton dökme demir, mukarrer olan satış fiyatı üzerinden müşterisine teslim edilecek ve bunların tahsil edilmiş ve edilecek olan bedelleri belediyeye ait olacaktır.

Hükümet ve belediye bu malların 1 Birinciteşrin 1944 tarihinden evvel teslim edilmemiş olma- sından dolayı müşteriye ve Şirkete karşı mesul olmayacaktır.

Bu hususlar hakkındaki mutabakatımızın teyidini saygılarımla rica ederim.

Şirket Mümessili

*B**23 . XI . 1944**Nafia Vekilliğine**Ankara*

Bugünkü tarihle imza edilen satınalma mukavelsesine atfen Belediye ve Şirkete ait olacak me- balığ hesabının aşağıdaki şekilde tanzim edilmesini arz ve teklif ederim.

En geç 31 Kânunuevvel 1944 tarihine kadar aşağıdaki mevaddı ihtiva eden ilk bir hesap tanzim edilecektir:

A) Şirketin matlubuna:

1. 30 Eylül 1944 tarihindeki kasa ve banka mevcutları;

2. Satınalma mukavelenamesinin üçüncü maddesine tevlikan 1 Birinciteşrin 1944 den evvel Şir-

ketçe ödenipte bu tarihten sonraki işletme zamanına ait olan sarfiyat ;

3. Müşterilerden ve Şirket memur ve müstahdemlerinden tahsil edilip satınalma mukavelesinin (4) ncü ve (10) neu maddeleri mucibince Şirkete ait olan mebalîğ ;

4. 1 Birinciteşrin 1944 den sonra tahsil edilip satınalma mukavelenamesinin (7) nei maddesi mucibince Şirkete ait bulunan diğer mebalîğ ;

5. 30 Eylül 1944 akşamı gazometrelerde bulunan havagazının - zâyat tenzil ve bedeli gazın tarife fiyatı üzerinden % 20 noksanıyla hesap edilmek üzere - kıymetine tekabül eden bir meblâğ.

B) Şirketin zimmetine :

1. Satınalma mukavelenamesinin (10) neu maddesinde derpiş edilen memur ve müstahdemine ait mebalîğ ve kıymetler ;

2. Satınalma mukavelenamesinin (4) ncü maddesinde yazılı avans ve depozito akçaları ve nakdî teminat ;

3. Satınalma mukavelenamesinin (3) ncü maddesi mucibince Şirkete terettüp eden 1 Birinciteşrin 1944 ten evvelki vecibelerden dolayı bu tarihten sonra yapılan tediye ;

4. 1 Birinciteşrin 1944 tarihinden sonra tahakkuk ve tediye edilen ve mukavele ve lefleri mektuplar hükmünce Şirkete râci bulunan masraflar ;

5. Belediyeye intikal edecek Şirket memur ve müstahdemlerinin muhtemel tazminatlarına veya bunlar için Belediyece teşkil edilecek sandığın ilk sermayesine karşılık olarak Şirketçe ödenecek (12 000) lira.

Belediye ile bilittifak tanzim olunacak bu hesaplardan Şirket lehine tahassül edecek bakiye işbu hesabın tanzimini takip eden (30) gün içinde Şirkete ödenecektir.

Bakiye, Belediye lehine çıktığı takdirde kömür ve kok bedellerinden mahsubu yapılacaktır.

Bu hesaba girmemiş olan ve mukavele mucibince Şirkete ait bulunan paralar için heray nihayetinde bir hesap tanzim edilecek ve bu cetvel mucibince tahakkuk edecek mebalîğ (30) gün zarfında Şirkete tediye edilecektir.

Bu hususlar hakkındaki mutabakatımızın teyidini saygılarımla rica ederim.

Şirket Mümessili

C

23 . XI . 1944

Nafıa Vekilligine

Ankara

1) Bugün Hükümet, belediye ve şirket arasında imzalanan satınalma mukavelesi mucibince 1 Teşrinievvel 1944 tarihinden itibaren belediye hesabına şirketimizce idare edilmekte olan havagazı işletmelerinden dolayı satınalma mukavelesinin akti tarihine kadar şahıslara veya bunların mallarına âriz olmuş bir kazadan malûmatımız olmadığımız ;

İşbu müddet zarfında malûmatımız dâhilinde vukubulduğu halde beyan etmediğimiz bir kazanın mevcudiyeti tahakkuk eylediği takdirde bundan mütevellit mesuliyetin şirkettimize raci olacağını ;

2) Yine mezkûr mukaveleye atfen, elyevm muhtelif kaza mercileri huzurunda bulunan ve mahiyetleri ilişik listede gösterilen vergi ve resme ait dâva ve ihtilâflar, mukavelenin 11 nei maddesi mucibince ibra edilmiş olduklarından listede yazılı olmıyan dâva ve ihtilâfların şirketin uhdesinde kalması ve ancak 1 Teşrinievvel 1944 tarihinden evvele ait zaman için şirkete yeniden vergi ve resim tahakkuk ettirilmemesi ve yukarıda yazılı kayıtlar haricinde kendisinden bir şey aranılmaması mukarrer bulunduğunu ;

3) Evvelâ : Havagazı istihsalinde kullanılan kömürlerin Kömür Tevzi ve Satış Müessesinden satın alındığı esnada şirket tarafından kömür bedeli üzerinden 1 Temmuz 1944 tarihine kadar he-

şap olunarak Hazineye tediye olunan ve kanaatımızca iadesi iktiza eden 35 009.46 liralık taahhüt vergisi ile 1 Temmuz 1944 tarihinden 1 Birinciteşrin 1944 tarihine kadar şirketçe alınan kömürlerden dolayı Hazinece şirketten istenmesi muhtemel taahhüt vergisinin; (Bu fıkırada yazılı iki verginin istirdat ve tediye hak ve mesuliyeti şirkete raci olmak üzere).

Saniyen: İşbu mektubun 2 numaralı bendinde zikri geçen listede yazılı vergilere mahsuben şirket tarafından aynı listede tediye edilmiş olduğu gösterilen mebalığden mütevellit şirket alacağıın;

Mukavelenin 11 nei maddesindeki ibra hükmünden hariğ tutulması hakkında tarafların mutabık bulunduğunu;

Arzeder ve yukarıdaki hususatın teyidini rica ederim.

Şirket Mümessili

23 . XI . 1944.

Istanbul'da Havagazı ve Elektrik ve Te'ebbüsü Sınaiye Türk Anonim Şirketine

Şirketin yerli ve yabancı personeline, Belediye ve Şirkete ait mebalığ hesaplarının tanzim ve tasfiyesine, kazalar, ibra ve saire gibi muhtelif hususata mütedair bugünkü tarihli A, B, C işaretli mektuplarınızın mündericatiyle mutabık bulunduğumuzu beyan ederiz.

Belediye Mümessili - Nafia Vekili

Şirketin tasarrufunda bulunan arsa ve binalar

Tapu senedinin kayıtları

Beyanı	Mahalli	Kapı Muamele Cilt Varak Sıra				Tarih	Mesaha	Mülâhazat
		No. su	No.	No.	No.			
Kurbahdere Gazhane- si ve müstemilâti	Haydarpaşa, Hasanpaşa mahallesi Ulu Soluk so- kağı	Eski	1365	110	88	38	24. 10 . 927	30.230 M ² lık mesaha, 32 dönüm 3 evlek ve 230 zira 'a tekabül eder 1 dönüm = 919 M ² 1 evlek = 230 M ² 1 zira = 0,574 M ²
		Yeni	7/25/27					
		161						
Bir dükkân	Üsküdar, Hacı Hesna Hatun mahallesi Paşa li- manı sokağı	Eski	1521	171	12	29	22/ 6 / 932	38,50 M ²
		5 Mül. Yeni 22	1522					

Satışgelir Şirketinin ihtilâflı vergi işleri ve Hazine ile olan ihtilâfları

Vergiye talebeden daire	Verginin nevi	Tarih sebebi	Mikdarı	Bulunan vaziyet
Muamele ve istihlak Verg. Merkez Tahak- kuk Şefliği	İstihlak vergisi 1937 ve 1938.	Hesap Mütteh. raporuna müs- teniden gazhane derununda bekci odasında kullanılan ga- zin kontörden geçirildiği ve vergisi ödenmediği	172,80 L. Vergi 8,64 L. Ceza	Devlet Şurasına verginin kaldırılması için müracaat edilmiştir. Şirket istida- sının tarih ve No. sı 151161. 16. 12. 940 İstanbul Muhakemat Müdürlüğü ce- vabı lâyihasına verdiğimiz cevap lâ- hikası: 3220/181,44 lira tediye edil- miş bulunmaktadır.
Muamele ve istihlak Verg. Merkez Tahak- kuk Şefliği	Muamele vergisi 1934 ve 1936.	Memurlara meccanen verilen kok.	33,10 Lira	Vergi İtiraz Komisyonunun 40212 S. ve 30. 6. 938 T. Kararıyla terkin edilmiştir. Şube temyiz etmiş ise de Temyiz Komisyonu kararı hakkında henüz malûmat yoktur.

1 Birinciteşrin 1944 den evvel geçirilmiş olup 30 Eylül 1944 tarihine kadar mukasabece kaydedilmiş
yeni malzeme siparişleri

Önsi ve nev'i	No.	Tarih	Müteahhit	Siparişin mecmu bedeli T. Lirası	Mülâhazat
A) Mahalli siparişler :					
Yedikle :					
10 aded takliiparçası	268	13.7.1944	M. Sedef	80.—	Şebeke için
30 aded regar	269	13.7.1944	»	} 103.—	Ocaklar için
50 aded regar kapağı	269	13.7.1944	»		
1 aded tahtadan deveboyun modeli	299	19.8.1944	»	} 215.—	Bedeli imâlden sonra ve siklete göre tesbit edilecektir
1 aded tahtadan manson modeli z	299	19.8.1944	»		
7 aded dökmne parçanın imâli	275	24.7.1944	»	} 291.90	
1967 No. lu matbu	39	24.7.1945	Şen Matbaası		
B) Yabancı memleketlere siparişler :					
Ha tipinden 500 aded havagazı	504/1	26.6.1942	Almanya'da «G.Kromschröder» (İstanbul'da J. Simpatyan firması vasıtasıyla)	R.M. 24 916,50 + nakliye, gümrük V. S.	Sipariş bedelinin takriben % 25 i olan 6400 R.M. in mukabili 3254,71 T. Lirası 4.8.1942 de ödenmiştir.
Optik prometre	995	23.8.1943	Almanya'da Degüssa müessesesi İstanbul'da Hügo Hermann firması vasıtasıyla)	R.M. 840.—	Sipariş bedelinin % 25 i olan 210 M.M. in mukabili 121,10 T. Lirası 17.11.1943 de ödenmiştir.
S. H. C. 2 tipinden 1000 aded havagazı sayacı	1005	29.8.1944	İngiltere'de « G. Wilson Gas Meters Ltd. » (İstanbul'da Hakkı Manço ve Muammer İsen firması vasıta.)		Katı sipariş, ithalât lisansının firmama mümessili tarafından istihsalinden sonra geçirilecektir.

Satgazel
MUKAVELELER VE TAAHHÜTLER
(1 Birincitesrin 1944 tarihinden evvel)

I. - Mer'i sigorta mukaveleleri :

Ö Z	Ákıı	Müddet	Tarih	Váde	Muláhazat
İlk tesisatımızla, binalar, ambarlar, avadanlık envanterleri ve mobilyanın yangına karşı sigortası	İttihadr Millî ve Ünyon Kumpanyaları	1 sene	1.1.1944	1.1.1945	1944 te sigorta edilen sermaye: 177 722 İngiliz lirası. Aynı sene için tediyeye edilen prim. 642/—/— İng. L. mukabili 3 466,54 T. L.
Malı mesuliyet tehlikelerine karşı sigorta: «Komşu mütalebatı» «Kiracı mesuliyeti» «Binalardan intifai ziyarı»	Ünyon Kumpan.	1 sene	17.5.1939	Taahhütlü mektuplarla her iki taraftan biri 3 ay evvel haber vermedikçe zuman teedit edilmiş olır.	Sigorta edilen sermaye: 40 000 T. L. 1944 senesi için tediyeye edilen prim 505 T. L.
Otomobillerimizin yalnız malî mesuliyet tehlikesine karşı sigortası	Ünyon Kumpan.	1 1.1.1938 den itibaren 10 sene	18.1.1938	1 1.1948	Sigorta edilen sermaye: 15 000 T. L. 1944 senesi için tediyeye edilen prim 212,36 T. L.
Fen Müdürü Bay Bilain'in kazası ve hayat sigortası	Ünyon Kumpan.	Her sene Kânunusani ayının 1 inde zeyilname ile teedit edilir.	21.1.1935		Sigorta edilen meblağlar: Ölüm için : 1 350 İngiliz L. Mâlîliyet için: 1 650 İngiliz L. 1944 senesi için tediyeye edilen prim : 5. 3. 9 İng. L. Mukab. 31,07 T. L.

III. — Telefon, elektrik, havagazi ve su mukaveleleri:

Numara	Beyanı	Müddet:	Váde
1: Telefon			
44785/44784	Müdiriyet ve merkez büroları	1 sene	1 Birincikânun
22072	Yedikle gazhanesi	»	1 Temmuz
21820	İstanbul şubesi	»	1 Mayıs
50212	Kurbağlıdere gazhanesi	»	9 Mart
50891	Kadıköy şubesi	»	1 İlkânun
50910	Fen Müdürü B. Vilain'in ikametgâhı	»	1 Birincikânun
50738	Kadıköy Şebeke Amiri B. Nuri'nin ikametgâhı	»	7 Eylül
2: Elektrik			
18340	Yedikle gazhanesi	1 sene	16 Ağustos
17230	İstanbul şubesi	»	15 Nisan
106669	Kurbağlıdere gazhanesi	»	14 İlkteşrin
160595	» »	»	17 Nisan
160598	» » (Bina)	»	17 Nisan
100482	Kadıköy şubesi	»	16 İlkânun
163951	Kızıltoprakta tazyik makinesi	»	5 Ağustos
2635	Müdiriyet ve merkez büroları	»	4 Birincikânun
3: Havagazi			
—	Müdiriyet ve merkez büroları	1 sene	1 Birincikânun
4: Su			
2870	Yedikle gazhanesi	1 sene	24 Temmuz
2424	Kurbağlıdere gazhanesi	»	30 Mayıs
20010	Kadıköy şubesi	»	1 Şubat

• Hasiye:

İşbu mukaveleler her sene zimnen teedit olunurlar.

III. —
Kira mukaveleleri:

Beyan	Akit	Müddet	Tarih	Váde	Mülâhazat
Beyoğlu, Tünel Pasajı, Tünel Han 3 neü katta kâin merkez büroları ve Md.	Hasan Tahsin ve Hüseyin Hüsnü Aker	1 sene	1. 1. 1944	1. 1. 1945	Aylık kira bedeli: 87 lira Tediye şartı: üç aylığı peşinen
Beyoğlu, Tünel Pasajı, Tünel han 2 nei katta kâin Ticaret ve müş-teriler servis, mahsus 9 oda	Satie Şirketi	1 sene	1. 1. 1944	1. 1. 1945	Aylık kira bedeli: 65 lira Tediye şartı: seneliği peşinen
Kadıköy şubesi	Mehmet Ali Arel	1 sene	1. 2. 1944	1. 2. 1945	Aylık kira bedeli 25 lira Tediye şartı: Seneliği peşinen
İstanbul şubesi	Münevver Aliye Yüceyavuz	1 sene	14. 4. 1944	14. 4. 1945	Aylık kira bedeli: 34 lira Tediye şartı: Altı aylığı peşinen
Bir aded gaz tazyik aletinin vazı için Kızıtoprak'ta 4 m² K. Refik İsfendiyyar arsı	Refik İsfendiyyar	1 sene	1. 8. 1944	1. 8. 1945	Aylık kira bedeli: 6.25 lira Tediye şartı: Seneliği peşinen

IV. — Havagazi meccalarının demiryolu köprülerinden geçirilmelerine ait mukaveleler:

Mahalli	Akit	Her sene tediye edilecek meblâğ	Mukavelenin noter müvacehesinde imza edildiği tarih	Mukavelenin imzasında bir defaya mahsus olmak üzere ödenen meblâğ
İstanbul - Edirne hattı kilometre: 12+150,54	Dev. demiryolları (9 neu işletme)	T. L. 5,34	11. 8. 1938	T. L. 25.—
İstanbul - Edirne hattı kilometre: 7+061	Dev. demiryolları (9 neu işletme)	T. L. 13,80	6. 4. 1939	T. L. 50.—
Haydarpaşa - Ankara hattı	Dev. demiryolları (1 nei işletme)	T. L. 22.—	24. 5. 1940	T. L. 25.—

